COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 8.7.2025
COM(2025) 382 final

RAPORT AL COMISIEI

privind evaluarea la jumătatea perioadei a Fondului european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG)
2021-2027

{SWD(2025) 180 final}

Context

Fondul european de ajustare la globalizare (FEG) a fost creat în perioada 2007-2013 pentru a da dovadă de solidaritate față de lucrătorii concediați ca rezultat al schimbărilor structurale majore apărute în practicile comerciale mondiale din cauza globalizării, precum și pentru a le oferi acestora sprijin. Domeniul de aplicare al Regulamentului[1] inițial a fost extins în 2009[2] pentru a include concedierile cauzate de criza financiară și economică mondială. Pentru perioada 2014-2020, domeniul de aplicare a fost extins și mai mult[3] pentru a acoperi concedierile cauzate de orice nouă criză financiară și economică mondială. În perioada 2014-2020, FEG a cofinanțat până la 60 %[4] din măsurile puse în aplicare de statele membre pentru a ajuta lucrătorii disponibilizați să se reintegreze rapid pe piața forței de muncă. Pentru a aborda impactul pandemiei de COVID-19, Comisia a stabilit un plan de redresare pentru economie[5], care a inclus FEG ca instrument de urgență pentru a ajuta persoanele care și-au pierdut locul de muncă din cauza crizei financiare și economice mondiale. Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj într-o situație de urgență (SURE)[6] a mobilizat până la sfârșitul anului 2022 mijloace financiare semnificative pentru a combate impactul economic și social negativ al pandemiei de COVID-19.

Pentru **perioada 2021-2027**[7], fondul a fost redenumit Fondul european de ajustare la globalizare pentru lucrătorii disponibilizați (FEG). Au fost introduse **modificări majore**[8], cum ar fi extinderea domeniului de eligibilitate pentru a sprijini lucrătorii disponibilizați, indiferent de cauza evenimentului de restructurare, reducerea pragului de la 500 la 200 de lucrători disponibilizați, simplificarea și accelerarea procedurilor și alinierea ratei de cofinanțare la Fondul social european Plus (FSE+)[9]. La 1 aprilie 2025, Comisia a propus o modificare a Regulamentului privind FEG[10] pentru a acoperi și lucrătorii expuși riscului de pierdere iminentă a locului de muncă în întreprinderile aflate în proces de restructurare. Această modificare este prezentată pe scurt la sfârșitul prezentului document.

Sfera evaluării la jumătatea perioadei

În conformitate cu articolul 22 din Regulamentul privind FEG, Comisia a efectuat o evaluare la jumătatea perioadei pentru a analiza cum și în ce măsură FEG este pe cale să își atingă obiectivele în perioada 2021-2027. Evaluarea a analizat eficacitatea, eficiența, coerența, relevanța și valoarea adăugată europeană a FEG. De asemenea, sunt incluse învățăminte limitate pentru punerea în aplicare și elaborarea FEG.

Evaluarea se axează pe modificările introduse pentru perioada 2021-2027, pentru a evalua măsura în care aceste modificări au condus la rezultatele preconizate. Întrucât gradul de

[1] Regulamentul (CE) nr. 1927/2006, JO L 406, 30.12.2006, p. 1.
[2] Regulamentul (CE) nr. 546/2009, JO L 167, 29.6.2009, p. 26.
[3] Regulamentul (UE) nr. 1309/2013, JO L 347, 20.12.2013, p. 855-864, („Regulamentul privind FEG”).
[4] În perioadele 2007-2009 și 2012-2013, rata de cofinanțare a FEG a fost de 50 %, fiind majorată la 60 % în perioadele 2009-2011 și 2014-2020 (a se vedea anexa 6 la documentul de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei).
[5] A se vedea Comunicarea *Un buget al UE care capacitează puterea de acțiune a planului de redresare pentru Europa*, 27.5.2020.
[6] Regulamentul (UE) 2020/672 al Consiliului din 19 mai 2020, JO L 159, 20.5.2020, p. 1.
[7] Regulamentul (UE) 2021/691, JO L 153, 3.5.2021, p. 48.
[8] Modificările au fost introduse în mare parte pe baza Evaluării impactului care însoțește Propunerea de regulament privind FEG pentru perioada 2021-2027, a Evaluării *ex post* a FEG pentru perioada 2014-2020 și a evaluărilor FEG anterioare și a rapoartelor privind FEG, precum evaluarea *ex post* a FEG pentru perioada 2007-2013, Raportul special nr. 7 (2013) al Curții de Conturi Europene privind FEG, Evaluarea de către Parlamentul European a punerii în aplicare a FEG în perioada 2007-2014.
[9] Rata de cofinanțare din FEG este aliniată la cea mai ridicată rată de cofinanțare FSE+ din statul membru în cauză, menținându-se în același timp la minimum 60 %.
[10] COM(2025) 140 final.

absorbție a fondului a fost relativ scăzut, iar dovezile disponibile au fost limitate[11], evaluarea a examinat, de asemenea, motivele utilizării reduse a FEG, în pofida normelor simplificate privind cererile care au fost introduse prin Regulamentul privind FEG pentru perioada 2021-2027. Scopul este de a vedea dacă FEG, în temeiul normelor actuale, continuă să sprijine în mod eficace lucrătorii afectați de transformările economice globale, aliniindu-se astfel la obiectivele generale de politică socială ale UE.

În pofida eforturilor Comisiei de a cuprinde o sferă cât mai largă în evaluările și consultările sale, rezultatele evaluării trebuie abordate cu prudență din cauza disponibilității limitate a datelor. Calendarul timpuriu al evaluării la jumătatea perioadei a FEG a permis doar o disponibilitate limitată a informațiilor, a dovezilor și a experienței dobândite din perioada actuală. Îmbunătățirea economiei a fost un motiv pentru numărul mai mic de cereri FEG, ceea ce a condus la datele limitate disponibile în acest moment. Alte provocări cu care s-a confruntat evaluarea au fost lipsa indicatorilor de performanță, numărul limitat de comparatori adecvați cu datele din prima programare și resursele limitate pentru această evaluare.

Evaluarea se bazează pe consultarea părților interesate, pe interviuri specifice și pe consultări cu părțile interesate de la nivel național și de la nivelul UE implicate în punerea în aplicare a FEG.

Evaluarea acoperă 18 cazuri FEG (și anume cereri aprobate), primite între intrarea în vigoare a Regulamentului privind FEG, la 3 mai 2021, și 31 decembrie 2024. Dintre acestea, 11 cereri sunt luate în considerare fără o analiză a rezultatelor, care vor fi disponibile doar între 2025 și 2027, având în vedere că aceste cazuri sunt încă în curs. Cazurile, referitoare la 7 state membre (Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Grecia, Italia și Spania), acoperă 13 sectoare economice, în special industria autovehiculelor, depozitarea și activitățile auxiliare pentru transport, comerț cu ridicata, transport aerian și metale de bază.

Numărul redus de cereri în perioada 2021-2024 poate fi explicat prin mai multe motive. Unul dintre motivele care au fost subliniate în evaluările anterioare este că numărul de cereri FEG a fost întotdeauna ciclic și a fost legat de tendința generală în materie de ocupare a forței de muncă și de realitățile economice din statele membre. Pandemia de COVID-19 a cauzat o creștere bruscă a închiderii întreprinderilor și a pierderilor de locuri de muncă în întreaga Europă în 2021. Cu toate acestea, economiile europene au reușit să facă față crizei, parțial datorită schemelor privind reducerea timpului de muncă instituite la nivelul UE și la nivel național. Prin urmare, au existat mai puține evenimente de restructurare la scară largă, iar statele membre au fost mai bine pregătite pentru a face față unor evenimente majore de restructurare.

Cu toate acestea, începând din 2024, baza de date a Observatorului european al restructurărilor (ERM) a Eurofound[12] arată că numărul evenimentelor de restructurare cu 200 sau mai multe pierderi de locuri de muncă a crescut brusc cu 50 % între 2023 și 2024[13], atingând cel mai înalt nivel în perioada 2021-2024. De asemenea, în 2024, pentru prima dată din 2020, numărul total al pierderilor de locuri de muncă a depășit numărul de locuri de muncă create în cursul unor evenimente majore de restructurare, în special în sectoarele cele mai afectate, cum ar fi industria

[11] Rezultatele primelor șapte cazuri FEG au fost disponibile abia în a doua jumătate a anului 2024.

[12] ERM este cea mai cuprinzătoare sursă de date care înregistrează toate anunțurile de concedieri dintr-un anumit an. Anunțurile de restructurare sunt înregistrate în ERM pe baza unei examinări a principalelor surse media din fiecare stat membru. Observatorul european al restructurărilor |Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă.

[13] În UE, în 2024, s-au înregistrat 309 evenimente de restructurare cu 200 sau mai multe locuri de muncă pierdute, comparativ cu 205 în 2023.

prelucrătoare, transportul/depozitarea și comerțul cu amănuntul[14]. Acest lucru indică o încetinire a creșterii economice care ar putea duce, cu o oarecare întârziere (în funcție de durata și amploarea evenimentelor de restructurare), la mai multe cereri FEG primite în viitor.

Evaluarea la jumătatea perioadei este prezentată sub forma unui document de lucru al serviciilor Comisiei (SWD). Documentul de lucru al serviciilor Comisiei a fost elaborat de Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune a Comisiei, pe baza cercetării documentare și pe teren, a feedbackului părților interesate, a analizei cererilor FEG și a rapoartelor finale prezentate de statele membre. Alte surse au inclus rapoarte și evaluări anterioare ale FEG, precum și rezultatele activităților de consultare cu părțile interesate relevante ale FEG din toate statele membre. Au fost colectate și analizate dovezi suplimentare din experiența mai multor membri ai personalului Comisiei care gestionează FEG și din baza de date internă a Comisiei privind FEG, care include date privind toate cazurile FEG din perioada 2007-2024. Rezultatele evaluării oferă învățăminte pentru punerea în aplicare a FEG.

Aceste rezultate sunt aduse în atenția instituțiilor și organismelor UE, precum și a partenerilor sociali[15].

Principalele constatări în funcție de criteriul de evaluare

Asistența în temeiul FEG este întotdeauna oferită retroactiv, după ce au avut loc concedierile. Asistența este oferită suplimentar față de măsurile luate de statele membre la nivel național, regional și local, numai atunci când procesele de concediere colectivă bruscă pun serviciile publice de ocupare a forței de muncă sub o presiune extraordinară și atunci când un stat membru decide să solicite finanțare din FEG.

FEG oferă beneficiarilor[16] **un sprijin specific, personalizat și individualizat**, plasându-i într-o poziție mai favorabilă decât persoanele care nu au beneficiat de sprijin din partea FEG pentru a se reintegra pe piața forței de muncă[17]. Măsurile FEG răspund nevoilor și dorințelor individuale ale beneficiarilor. FEG **elimină barierele din calea participării** și garantează că **toți beneficiarii sunt tratați în mod egal[18]**, concentrându-se în același timp asupra grupurilor vulnerabile, cum ar fi beneficiarii defavorizați, inclusiv tinerii și șomerii în vârstă și persoanele expuse riscului de sărăcie. FEG le permite cetățenilor să își îmbunătățească cunoștințele și competențele sau să beneficieze de alte măsuri adecvate (de exemplu, alocații de mobilitate, alocații pentru îngrijirea copiilor sau pentru îngrijirea persoanelor în vârstă).

FEG permite statelor membre să experimenteze măsuri active inovatoare pe piața muncii care ar putea să nu fie disponibile în mod obișnuit pentru lucrătorii disponibilizați. Dacă **măsurile**

---

[14] Observatorul european al restructurărilor |Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă. De exemplu, ERM a înregistrat în 2024 că în UE-27 s-au pierdut 39 706 locuri de muncă, în timp ce doar 5 727 de locuri de muncă au fost create în sectorul producției de autovehicule (sectoarele NACE incluse sunt: C27.1, 29.1, 29.2, 29.3, 30.3, 30.9, 74.9).

[15] În conformitate cu articolul 22 alineatul (2) din Regulamentul privind FEG.

[16] Potrivit celor șapte sondaje privind beneficiarii FEG, 62 % dintre respondenți (din 645 de răspunsuri în total) au fost de acord că FEG a fost adaptat nevoilor lor.

[17] *Studiu în sprijinul evaluării ex post a Fondului european de ajustare la globalizare (2014-2020)*, p. 13, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceb95383-a24f-11eb-b85c-01aa75ed71a1.

[18] În Spania, se acordă, de asemenea, o atenție deosebită accesibilității în toate locurile legate de punerea în aplicare a activităților proiectului (acțiuni de informare, sensibilizare etc.) pentru a obține participarea egală a persoanelor cu handicap. Belgia include măsuri care oferă stimulente financiare fiecărui angajator din sectorul economiei sociale care va angaja un lucrător cu vârsta de cel puțin 50 de ani. Un alt exemplu din Belgia este că, pentru persoanele expuse riscului de sărăcie, acestea oferă informații colective cu privire la impactul fiscal al schimbării statutului de la lucrător la șomer, dar și cu privire la prevenirea îndatorării excesive. Atât Belgia, cât și Spania încearcă să depășească stereotipurile de gen oferind stimulente financiare femeilor care participă la programe de formare urmate de obicei de bărbați sau care se angajează la locuri de muncă ocupate de obicei de bărbați.

inovatoare s-au dovedit a avea **succes**, **statele membre**, precum Belgia, Germania și Spania[19], le-au **inclus ulterior în măsurile lor standard de asistență**.

Eficacitatea FEG

Criteriul eficacității evaluează eficacitatea FEG în atingerea obiectivului său atât la nivel de instrument, cât și la nivel de caz. Obiectivul FEG este (i) de a demonstra solidaritatea față de lucrătorii care au fost concediați și (ii) să se asigure că, pentru fiecare caz FEG, cel mai mare număr posibil de beneficiari își găsesc un loc de muncă durabil cât mai curând posibil. Rezultatele acestei evaluări sunt prezentate mai jos.

Domeniul de aplicare extins, **criteriile de intervenție modificate**, **procedurile simplificate de depunere a cererilor** (eliminând necesitatea de a demonstra legătura cu cauza disponibilizărilor) și **termenele procedurale mai scurte** atât pentru Comisie, cât și pentru statele membre, au **făcut FEG mai echitabil, mai favorabil incluziunii și mai ușor accesibil**. În plus, **alinierea ratei de cofinanțare din FEG** la cea din FSE+ (menținând în același timp o valoare minimă de 60 %) a fost considerată un factor încurajator pentru solicitarea unei contribuții financiare din partea FEG.

FEG sprijină toți beneficiarii eligibili într-un mod mai adaptat și mai intensiv decât măsurile naționale și alte instrumente ale UE. Flexibilitatea FEG în ceea ce privește tipurile de măsuri este foarte apreciată. Unele state membre ar dori să utilizeze un procent mai mare de 35 % pentru indemnizații[20], cum ar fi indemnizații pentru căutarea unui loc de muncă, indemnizații pentru formare, indemnizații de subzistență și indemnizații de mobilitate.

Măsurile FEG stimulează măsurile naționale, deoarece acestea sunt întotdeauna **oferite suplimentar** față de măsurile naționale. Constatările din evaluările anterioare și feedbackul din partea beneficiarilor confirmă faptul că, în caz contrar, ajutorul oferit nu ar fi fost disponibil. Acesta este un indiciu clar că măsurile FEG completează și se bazează pe măsurile disponibile la nivel național.

Implicarea partenerilor sociali și a întreprinderilor care concediază lucrători **a avut un impact pozitiv asupra eficacității cazurilor FEG**, contribuind la o mai bună elaborare și punere în aplicare a măsurilor. Implicarea acestora în Franța și Spania a oferit uneori orientare pentru beneficiari în găsirea rapidă de noi locuri de muncă.

Feedbackul primit în urma sondajelor adresate beneficiarilor arată că **gradul general de sensibilizare** cu privire la FEG **s-a îmbunătățit** în comparație cu perioadele anterioare, deși se mai pot aduce îmbunătățiri. Promovarea de către Comisie a utilizării FEG a fost considerată un avantaj pentru beneficiari în mai multe cazuri. În unele state membre (în special BE, CY, DE, EE, ES, IT, FI, HR, HU, IE, LT, LV, PT, SE), există o sensibilizare sporită cu privire la FEG, deoarece organizațiile lucrătorilor, organismele de punere în aplicare, factorii de decizie politică și partenerii sociali au participat la punerea în aplicare a unora dintre măsuri. În alte state membre (în special FR, CZ, MT, PL, SI, PL, RO, SE), nu toate părțile interesate relevante,

[19] În Belgia, Danemarca, Germania, Grecia, Italia și Spania. În Belgia, Flandra, printre exemple se numără organizarea de târguri de locuri de muncă pentru a ajuta lucrătorii disponibilizați să își găsească noi locuri de muncă, în timp ce în Valonia au fost acordate stimulente beneficiarilor pentru a participa la cursuri de formare digitală. De asemenea, în Germania, beneficiarii care finalizează cursurile de formare digitală vor primi o tabletă. În Spania, cazurile FEG au fost utilizate ca punct de referință în conceperea altor proiecte de plasare a forței de muncă și a inițiativelor locale de ocupare a forței de muncă.

[20] La fel ca în perioada 2014-2020, cofinanțarea indemnizațiilor continuă să fie limitată la 35 % din pachetul total de măsuri personalizate, pentru a oferi asistență proporțională și în conformitate cu constatările unui audit al FEG pentru perioada 2007-2013 [CCE (2013), p. 28]. Astfel de indemnizații pot fi cofinanțate numai dacă sunt condiționate de participarea activă la măsurile FEG.

inclusiv beneficiarii, erau conștiente de FEG și de beneficiile potențiale ale acestuia, ceea ce îi pot afecta eficacitatea. Există posibilitatea de a îmbunătăți comunicarea și sensibilizarea cu privire la FEG în rândul lucrătorilor și al organizațiilor lor reprezentative la nivelul UE și la nivel național. Aproximativ 80 % dintre respondenții la sondajul în rândul beneficiarilor știau că finanțarea pe care au primit-o a fost cofinanțată de FEG/UE, în timp ce 20 % nu știau acest lucru.

Obstacolele în calea eficacității FEG reconfirmă constatările evaluărilor anterioare, care includ (listă neprioritizată): a) procesul decizional îndelungat și complex la nivelul UE (în medie 5,5 luni, o îmbunătățire față de 7,2 luni în perioada 2014-2020); b) începerea cu întârziere a punerii în aplicare; c) procedurile administrative naționale din statele membre; d) probleme legate de gestionarea cazurilor la nivel național/regional și lipsa de experiență a statelor membre în utilizarea FEG; e) aspecte legate de vârsta beneficiarilor (de exemplu, persoanele în vârstă care au nevoie de o formare deosebit de intensivă); f) dificultăți în ceea ce privește contactarea și activarea lucrătorilor concediați (uneori din cauza dificultăților în obținerea datelor lor de contact din cauza restricțiilor privind protecția datelor); g) disponibilitatea scăzută a lucrătorilor în ceea ce privește mobilitatea și schimbarea; h) probleme și întârzieri în ceea ce privește elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor FEG; i) lipsa conștientizării FEG în unele state membre; j) dificultăți instituționale în gestionarea fondurilor suplimentare, inclusiv a altor instrumente, precum FSE+, Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), Mecanismul de redresare și reziliență (MRR).

Pe lângă reintegrarea pe piața muncii, FEG a produs **efecte de lungă durată asupra capacității generale de inserție profesională a beneficiarilor**, cum ar fi dobândirea de noi competențe și calificări. Printre aceste efecte se numără dobândirea de competențe digitale și de mediu/verzi de către beneficiari, sporirea stimei de sine, dobândirea unui sentiment de calificare mai bună pentru muncă, încurajarea depășirii prejudecăților de gen în selectarea locurilor de muncă și extinderea rețelelor sociale ale beneficiarilor prin participarea la măsurile FEG. Aceste rezultate non-tehnice sunt ușor de observat în sondajul realizat în rândul beneficiarilor pentru fiecare caz FEG, oferind o abordare mai calitativă a evaluării eficacității. S-au observat modalități **mai bune** de **colectare și raportare a datelor** în urma includerii indicatorilor comuni specifici și a sondajului în rândul beneficiarilor pentru fiecare caz FEG în Regulamentul privind FEG pentru perioada 2021-2027. Cu toate acestea, întrucât stabilirea unor obiective specifice fiecărui caz în etapa de depunere a cererii nu este în prezent o cerință, performanța fiecărui caz nu poate fi evaluată. Propunerea Comisiei de a stabili obiective specifice fiecărui caz și de a include raportarea în funcție de tipul de ocupare a forței de muncă nu a fost însă inclusă în acordul final dintre Parlamentul European și Consiliu cu privire la Regulamentul privind FEG pentru perioada 2021-2027. În general, **monitorizarea eficacității FEG s-a îmbunătățit în perioada 2021-2024.**

În general, FEG este ***eficace*** și **și-a îndeplinit obiectivul** de solidaritate față de lucrătorii disponibilizați și față de persoanele care desfășoară o activitate independentă a căror activitate a încetat din cauza unor evenimente de restructurare, ajutându-i în același timp să găsească locuri de muncă durabile sau să își înceapă propria afacere. **Rata medie de reintegrare pe piața muncii** a lucrătorilor disponibilizați a fost de aproximativ **50 %** pentru cele șapte cazuri finalizate, fiind mai scăzută decât în perioada de programare anterioară (60 % pentru 46 de cazuri). Aceste rezultate trebuie analizate cu prudență, având în vedere dimensiunea redusă a eșantionului în perioada 2021-2024. Această rată depinde de particularitățile fiecărui caz, precum și de factori externi (cum ar fi situația de pe piața forței de muncă, sectoarele specifice

de activitate) și de motivele personale ale beneficiarilor. **Pe termen mai lung**, **ratele de reintegrare pe piața muncii se îmbunătățesc** în majoritatea cazurilor[21].

Eficiența FEG

Criteriul de eficiență analizează în ce măsură costurile asociate punerii în aplicare a FEG au fost justificate, având în vedere rezultatele (analiza costuri-beneficii)[22]. Acest lucru s-a realizat prin analizarea resurselor utilizate pentru obținerea rezultatelor, precum și a procesului decizional. De asemenea, criteriul analizează dacă există ineficiențe sau sarcini inutile la nivel de caz sau de instrument.

Acțiunile acoperite de FEG sunt, prin definiție, neprogramabile, deoarece evenimentele de restructurare care au dus la concedieri sunt neașteptate. Prin urmare, definirea în prealabil a numărului de evenimente de concediere colectivă care vor avea loc într-un anumit an și a profilului beneficiarilor nu este posibilă. De asemenea, este dificil să se estimeze cu precizie numărul exact de persoane care vor participa la măsurile FEG, tipul și durata măsurilor necesare, precum și cât din bugetul planificat pentru pachetul de servicii personalizate va fi cheltuit atunci când statele membre își redactează cererea de sprijin din partea FEG.

Scurtarea procedurilor de acceptare a cererilor individuale atât pentru Comisie, cât și pentru statele membre **a îmbunătățit eficiența** FEG. **Durata totală a procedurilor la nivelul UE în perioada 2021-2024 a fost, în medie, de 5,5 luni[23]**, o scădere față de 7,2 luni în perioada 2014-2020. Cu toate acestea, procesul decizional la nivelul UE este **în continuare considerat îndelungat și/sau complex** de către 16 state membre[24]. În unele state membre[25], procedura îndelungată este considerată **singurul obstacol în calea solicitării** de sprijin din partea FEG. Un proces atât de îndelungat cauzează întârzieri în punerea în aplicare a proiectelor, dar constatările arată că, în unele cazuri, procedurile la nivel național/regional reprezintă un obstacol mai semnificativ în calea eficienței.

Potrivit consultărilor cu părțile interesate la nivel de caz, **sumele disponibile pentru măsuri sunt considerate a fi suficiente.** Majoritatea respondenților la consultarea scrisă a Comisiei au considerat că aceleași rezultate nu ar fi putut fi obținute cu mai puține resurse sau într-o perioadă mai scurtă de timp.

Rata de absorbție (procentul din cheltuielile aferente asistenței acordate) este examinată atunci când se analizează resursele utilizate pentru fiecare caz. Cu toate acestea, rata de absorbție nu reflectă eficiența din punctul de vedere al costurilor la nivel de caz. În plus, aceasta nu are niciun obiectiv specific cazului și nu poate fi considerată un indicator de performanță sau un indicator al succesului cazului. La fel ca în perioadele de programare anterioare, majoritatea cazurilor FEG tind să utilizeze doar o parte din resursele care le-au fost alocate. Perioada 2021-2024 a înregistrat progrese în ceea ce privește ratele de absorbție a cofinanțării FEG. Pentru cele șapte

[21] În toate cele 7 cazuri FEG din 2021 în care au fost disponibile sondaje în rândul beneficiarilor, feedbackul primit de la beneficiari a arătat că reintegrarea pe piața muncii s-a îmbunătățit pe termen mai lung în comparație cu cea pe termen scurt după participarea la ultima măsură FEG. Evaluarea anterioară a FEG a inclus, de asemenea, aceeași constatare.

[22] Eficiența FEG din punctul de vedere al costurilor ia în considerare măsura în care costurile suportate sunt proporționale cu rezultatele (definite ca număr de beneficiari sprijiniți, număr de beneficiari reintegrați, procent de beneficiari care urmează un program educațional sau de formare și care au dobândit o calificare și efecte pe termen lung asupra capacității generale de inserție profesională a beneficiarilor) și dacă acestea ar fi putut fi obținute cu mai puține resurse (rata de absorbție) și/sau într-o perioadă mai scurtă de timp. La analizarea noțiunii de timp au fost analizate următoarele aspecte: calendarul și durata cererilor, calendarul și durata măsurilor de reangajare.

[23] De la data cererii până la data plății.

[24] AT, CY, CZ, DE, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, PL, PT, SE, SI (conform sondajului scris efectuat de Comisie în noiembrie 2024, pentru statele membre care nu au solicitat sprijin din FEG în perioada 2021-2024).

[25] AT, CY, FI, HR.

cazuri din perioada 2021-2024, **rata medie de absorbție a fost de 63 % (pentru 7 cazuri FEG)**, **o îmbunătățire** față de perioadele anterioare (o medie de 55 % pentru 73 de cazuri în perioada 2007-2013 și o medie de 59 % pentru 46 de cazuri în perioada 2014-2020)[26], ceea ce indică, într-o anumită măsură, o mai bună utilizare a resurselor alocate.

La nivelul statelor membre, după compararea sumei totale din FEG cheltuite pentru fiecare caz cu numărul de beneficiari care au beneficiat de sprijin, tendința generală este că au fost sprijiniți mai mulți beneficiari în cazurile care au primit mai multă finanțare din FEG. Un număr mai mare de beneficiari necesită mai multe resurse financiare. Totuși, acest lucru se aplică atunci când nevoile beneficiarilor necesită o formare mai intensivă sau mai complexă și mai costisitoare. Per ansamblu, nu s-a putut trage nicio concluzie semnificativă cu privire la eficiența din punctul de vedere al costurilor pentru fiecare beneficiar, deoarece resursele cheltuite pentru fiecare caz și numărul beneficiarilor care au primit sprijin și care s-au reintegrat în consecință pe piața muncii diferă considerabil de la un caz la altul, de la un sector la altul și de la un stat membru la altul. Costurile depind în mare măsură de particularitățile la nivel național și regional, precum și de natura măsurilor oferite și de experiența beneficiarilor.

Realocarea fondurilor între măsuri pe baza nevoilor apărute în cursul perioadei de punere în aplicare a rămas posibilă, la fel ca în perioadele de programare anterioare. Cu toate acestea, pentru realocările care depășesc 20 %, statele membre trebuie să informeze Comisia. Astfel de realocări au avut loc în 22 % din cazuri (4 din 18)[27], în timp ce în perioada 2014-2020 acestea au avut loc în aproximativ 10 % din cazuri (5 din 46).

Coerența FEG

FEG este coerent cu politicile naționale, regionale și locale și oferă suficientă flexibilitate pentru a completa și/sau a suplimenta măsurile privind piața muncii oferite de statele membre la nivel național. În unele cazuri, intervenția FEG a făcut parte dintr-un cadru mai larg de politică menit să reducă la minimum consecințele concedierilor în masă într-o regiune, asigurând astfel coerența între activitățile puse în aplicare de alte părți interesate de la nivel regional și local și amplificând, de asemenea, sustenabilitatea rezultatelor FEG[28].

La nivel de caz, nu au fost identificate suprapuneri cu alte fonduri ale UE sau fonduri naționale. S-au constatat complementarități puternice între FEG și FSE+. În special, complementaritatea este asigurată prin coordonarea fondurilor la nivel național. Există posibilitatea de a alinia mai bine FEG și FSE+ în ceea ce privește disponibilitatea, deoarece unele state membre aleg să finanțeze măsuri de tip FEG utilizând FSE+, FTJ, MRR, deoarece aceste instrumente sunt deja disponibile și oferă mai multă flexibilitate pentru realocarea rapidă a sumelor.

Noua cerință ca statele membre să explice în fiecare cerere FEG modul în care este coordonată utilizând recomandările stabilite în Cadrul de calitate al UE pentru anticiparea schimbărilor și restructurare (QFR), un cadru de bune practici pentru anticiparea și abordarea restructurării

[26] Evaluarea *ex post* a FEG 2014-2020, SWD(2021) 381/13.12.2021, p. 37.

[27] Pentru EGF/2021/002 IT/Air Italy și EGF/2021/003 IT/Porto Canale, Italia a solicitat mai multe realocări bugetare. În cazul Air Italy, au fost majorate două măsuri pentru a oferi o rambursare mai mare a costurilor de mobilitate și a contribuțiilor la costurile de cazare și de călătorie pentru perioada de formare. De asemenea, liniile de asistență tehnică au fost ajustate pentru a utiliza suma necheltuită pentru măsuri pregătitoare pentru a completa activitățile de gestionare și control. Pentru Porto Canale, s-a solicitat realocarea bugetului pentru a oferi mai mult sprijin pentru formare. Pentru EGF/2021/006 ES/Cataluña automotive, a fost adăugată o măsură suplimentară: un stimulent de participare oferit lucrătorilor pentru a încuraja participarea acestora. Fondurile pentru această măsură provin din stimulentul de reangajare. Pentru EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica, realocarea a fost solicitată pentru a oferi mai multă asistență în căutarea unui loc de muncă și pentru cursuri de formare.

[28] Evaluarea *ex post* a FEG 2014-2020, SWD(2021) 381/13.12.2021, p. 43.

întreprinderilor, oferă mai multe dovezi cu privire la complementaritatea FEG cu măsurile și instrumentele naționale.

Valoarea adăugată europeană a FEG

Valoarea adăugată europeană analizează în ce măsură au avut loc schimbări datorită acestei intervenții a UE. Acest lucru se realizează prin analizarea beneficiilor suplimentare în comparație cu un scenariu cu asistență din partea statelor membre și a efectului de întrerupere a FEG.

În pofida dovezilor limitate colectate în urma consultărilor cu părțile interesate, constatările acestei evaluări indică faptul că FEG oferă valoare adăugată în comparație cu ceea ce ar fi putut obține statele membre în mod individual prin măsuri naționale menite să ajute lucrătorii concediați. Rezultatele consultărilor scrise evidențiază faptul că aproximativ **70 % dintre respondenți au considerat că FEG are valoare adăugată**[29]. Aproximativ **62 %** dintre respondenții la sondajul în rândul beneficiarilor au evaluat FEG în mod favorabil în comparație cu alte surse de sprijin la nivel național/regional, invocând unul dintre beneficiile sprijinului FEG ca fiind **adaptat la nevoile specifice ale beneficiarilor.**

FEG a avut succes și a generat o ***valoare adăugată europeană*** considerabilă în perioada 2021-2024. Astfel cum s-a confirmat în evaluările anterioare ale FEG, acest lucru este valabil în special în ceea ce privește *efectele sale asupra volumului*, domeniului de aplicare (de exemplu, măsuri inovatoare[30]), rolului și efectelor procesului[31], deși diferă de la un stat membru la altul și depind în mare măsură de structurile naționale de sprijin. Valoarea adăugată este semnificativă pentru efectele asupra volumului, ceea ce înseamnă că asistența FEG nu numai că sporește numărul și diversitatea serviciilor oferite, ci și nivelul lor de intensitate, încercând să nu lase pe nimeni în urmă.

Întrucât FEG completează în mare măsură alte instrumente ale UE (în special FSE+), acesta adaugă valoare europeană în comparație cu domeniile de aplicare și grupurile-țintă ale acestora.

În concluzie, având în vedere limitările acestei evaluări, FEG, în actualul cadru de reglementare, continuă să aducă valoare adăugată la nivelul UE, sprijinind în mod eficace lucrătorii afectați de transformările economice globale, aliniindu-se astfel la obiectivele generale de politică socială ale UE.

Relevanța FEG

Criteriile de evaluare a relevanței evaluează relevanța FEG. Acestea acoperă trei aspecte principale: (i) caracterul adecvat și utilitatea *domeniului de aplicare extins* al FEG; (ii) *criteriile de intervenție modificate*, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul privind FEG pentru perioada 2021-2027 și (iii) măsura în care FEG a răspuns nevoilor statelor membre.

În perioada 2021-2024, dovezile au arătat că ***domeniul de aplicare extins*** este **relevant**, util pentru obiectivele sale, deoarece reflectă mai bine situația economică și face FEG mai ușor accesibil. Majoritatea părților interesate consultate au fost, de asemenea, de acord că procedura

[29] Sondaje scrise în rândul părților interesate din toate statele membre, efectuate în perioada octombrie-decembrie 2024.

[30] În Belgia, Danemarca, Germania, Grecia, Italia și Spania. În Germania, în timpul unui tur cu autobuzul de o zi, foștii lucrători din Vallourec (EGF/2023/003 DE/Vallourec) au fost invitați să viziteze posibile societăți angajatoare și să discute cu acestea. De asemenea, în Germania, beneficiarii care finalizează cursurile de formare digitală vor primi o tabletă. În Belgia, Flandra (EGF/2024/002 BE/Limburg machinery and paper), a fost organizat un târg de locuri de muncă, în timp ce în Valonia au fost acordate stimulente beneficiarilor pentru a participa la cursuri de formare digitală.

[31] Evaluarea *ex post* a FEG 2014-2020, SWD(2021) 381/13.12.2021, p. 46-47.

de depunere a cererilor a devenit mai simplă și mai rapidă în urma eliminării necesității de a demonstra cauza disponibilizărilor.

Domeniul de aplicare extins și **procedura simplificată de depunere a cererilor** asigură **disponibilitatea** FEG pentru a acoperi toți lucrătorii disponibilizați în cursul unui eveniment major de restructurare, **încercând astfel să nu lase pe nimeni în urmă**. Deciziile de cofinanțare din FEG se bazează mai degrabă pe impactul preconizat al disponibilizărilor (definit de pragul de 200 de lucrători disponibilizați) decât pe cauza acestora. Acest fapt oferă **mai multă flexibilitate** statelor membre în ceea ce privește abordarea nevoilor lucrătorilor disponibilizați. Pe baza dovezilor colectate, **domeniul de aplicare al FEG** a devenit adecvat pentru a răspunde nevoilor în continuă schimbare ale pieței muncii legate de automatizare, IA, dubla tranziție digitală și verde etc.

Criteriile de intervenție modificate, care reduc pragul de disponibilizări la 200, au fost considerate relevante și utile. Mai multe state membre au indicat că piețele muncii mai mici ar putea beneficia acum de reducerea pragului minim pentru concedieri. **Majoritatea părților interesate** consideră că **pragul redus este un factor de încurajare pentru formularea de cereri** de către statele membre, în timp ce pragul anterior pentru perioada 2014-2020 a fost considerat un obstacol. În general, numărul total de lucrători vizați este mai mic decât numărul disponibilizărilor, deoarece nu toți lucrătorii disponibilizați au nevoie de sprijin. În ceea ce privește pragul de lucrători concediați, în 5 cereri (din cele 18 primite în perioada 2021-2024), și anume 27 %, numărul total de lucrători concediați a fost mai mic de 500 de disponibilizări, în timp ce în restul (13 cazuri) acesta a depășit 500. În ceea ce privește numărul de lucrători vizați de măsurile FEG, în 11 cereri numărul de lucrători vizați a fost mai mic de 500, în timp ce în 7 acesta a depășit 500.

Pe baza evaluărilor anterioare ale FEG, Regulamentul privind FEG pentru perioada 2021-2027 a modificat perioada de referință pentru calcularea pragului de 200 de lucrători disponibilizați la patru luni (pentru disponibilizările dintr-o întreprindere sau într-un caz regional) și la șase luni[32] (pentru disponibilizările dintr-un caz sectorial[33]). În afara perioadei de referință de patru sau șase luni, un număr mai mare de lucrători disponibilizați și de persoane care desfășoară o activitate independentă a căror activitate a încetat ar putea fi incluși ca beneficiari eligibili, cu condiția ca disponibilizarea să aibă loc cu șase luni înainte de începerea perioadei de referință sau între sfârșitul perioadei de referință și ultima zi înainte de data finalizării evaluării de către Comisie. În general, această modificare a fost considerată utilă având în vedere nevoile lucrătorilor disponibilizați.

Modificarea criteriilor de intervenție pentru a include opțiunea de a sprijini lucrătorii disponibilizați din mai multe sectoare economice dintr-o regiune a abordat feedbackul din partea autorităților naționale și regionale în evaluarea anterioară, care a considerat că pragul ridicat reprezintă un obstacol în calea solicitării de sprijin din partea FEG. Prin urmare, **FEG are acum o abordare mai flexibilă în ceea ce privește evenimentele de restructurare** care implică mai multe întreprinderi. Această opțiune a fost utilizată într-un caz sectorial care acoperea lucrători din două sectoare economice (mașini și echipamente și fabricarea hârtiei).

[32] Perioada de referință pentru calcularea pragului de 500 de concedieri în cazurile regionale a fost de 9 luni în perioada 2014-2020.

[33] „Cazul sectorial" a fost introdus recent pentru perioada 2021-2027 pentru cel puțin 200 de lucrători disponibilizați (sau persoane care desfășoară o activitate independentă care își încetează activitatea) într-o perioadă de referință de 4 luni în cazul întreprinderilor, în special IMM-uri care aparțin acelorași sectoare economice sau unor sectoare economice diferite definite la nivel de diviziune NACE Rev. 2 în aceeași regiune definită la nivelul NUTS 2.

În ceea ce privește **relevanța**, cu privire la măsura în care FEG răspunde *nevoilor* statelor membre, constatările acestei evaluări reconfirmă constatările anterioare ale evaluărilor FEG, potrivit cărora există un consens larg în rândul tuturor grupurilor de părți interesate cu privire la faptul că **FEG este suficient de adaptat la nevoile specifice ale grupurilor-țintă relevante**. Interviurile realizate la nivelul UE indică, de asemenea, îmbunătățiri pentru fiecare perioadă de programare în ceea ce privește conceperea pachetului de măsuri la nivelul statelor membre, menționând că **măsurile FEG au ținut seama din ce în ce mai mult de contextul socioeconomic.** Ca atare, nevoile lucrătorilor au fost abordate într-un mod mai cuprinzător, de exemplu prin furnizarea de sprijin suplimentar pentru îngrijirea copiilor și prestații în timpul procesului de recalificare (în Spania).

La fel ca în perioadele de programare anterioare, Regulamentul privind FEG[34] permite un anumit grad de **flexibilitate în ceea ce privește realocarea fondurilor între măsuri pe baza nevoilor care pot apărea în cursul perioadei de punere în aplicare**, cu condiția ca bugetul total al FEG să nu fie depășit.

În concluzie, evaluarea arată un **grad ridicat** de ***relevanță*** a finanțării FEG în perioada 2021-2024. Dovezile arată, de asemenea, că domeniul de aplicare extins și criteriile de intervenție modificate sunt relevante, reflectă mai bine realitățile economice și fac FEG mai accesibil.

În ceea ce privește *nevoile viitoare*, analizând datele privind megatendințele[35] referitoare la modul în care oamenii lucrează și învață, la provocările dublei tranziții digitale și verzi, la impactul IA, împreună cu scăderea și îmbătrânirea populației UE, precum și la mediul geopolitic, acestea par să indice o nevoie urgentă de noi competențe. Investițiile în recalificarea și perfecționarea lucrătorilor, în special a lucrătorilor vulnerabili, de exemplu în sectorul producției sau în cel al autovehiculelor, ar putea sprijini procesul de transformare a acestor sectoare sau ar putea preveni, în unele cazuri, viitoarele pierderi de locuri de muncă. Atunci când restructurarea nu poate fi împiedicată, lucrătorii care au fost deja recalificați ar fi mai bine pregătiți pentru a găsi rapid un nou loc de muncă și pentru a evita șomajul.

Învățăminte desprinse

Consultările cu părțile interesate indică o serie de învățăminte-cheie desprinse atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul UE, ceea ce a îmbunătățit eficacitatea, eficiența și relevanța FEG.

La nivelul statelor membre, există mai multe învățăminte-cheie desprinse.

- *Procesul de depunere mai rapidă a cererilor* devine posibil pentru statele membre cu experiență anterioară în cazurile FEG, prin pregătirea unor cereri mai complete, ceea ce duce la economii de scară prin experiența dobândită în procesul de depunere a cererilor. Cu toate acestea, durata îndelungată a procedurii rămâne un factor care împiedică unele state membre.
- Utilizarea asistenței FEG încurajează dezvoltarea unui mecanism general de acordare a asistenței pentru restructurare în statele membre cu puțină experiență în abordarea concedierilor în masă.
- *Demararea timpurie* a procedurilor naționale pentru a asigura o intervenție timpurie.
- *Elaborarea* măsurilor privind piața muncii pentru a include un sprijin adaptat în funcție de nevoile beneficiarilor.

[34] A se vedea articolul 17 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/691.
[35] ESPAS-Global-Trends-to-2040-Choosing-Europes-Future-EN.pdf.

- Importanța *proximității fizice și a unui sprijin ușor accesibil* pentru beneficiari. În multe cazuri, sprijinul FEG a influențat pozitiv modul în care sunt gestionate măsurile active pe piața forței de muncă la nivel național și parteneriatele care contribuie la acestea.
- *Necesitatea de a îmbunătăți activitățile de comunicare*. Acest lucru poate fi realizat prin explicarea măsurilor și a activităților care pot fi sprijinite de FEG și a modului în care, pe lângă operatorii naționali din cadrul FEG, comunicarea este adaptată diferitelor părți interesate (beneficiari, întreprinderi și furnizori de formare). Statele membre ar trebui să comunice și să crească în mod activ gradul de conștientizare a FEG, în special în rândul beneficiarilor, deoarece acest lucru nu se realizează în mod sistematic sau în aceeași măsură în toate țările UE.

La nivelul UE, există, de asemenea, mai multe învățăminte-cheie desprinse.

- *Extinderea domeniului de aplicare* pentru a include disponibilizările în cadrul oricărui eveniment de restructurare la scară largă, indiferent de cauză, a făcut FEG mai accesibil.
- *Mobilizarea mai rapidă și mai simplă* a FEG ca urmare a procesului de depunere a cererilor, cu mai puține dovezi necesare și termene mai scurte, a făcut FEG mai accesibil. Cu toate acestea, durata procedurii este considerată în continuare prea mare și prea complexă. Accelerarea procesului decizional ar îmbunătăți accesibilitatea FEG și adoptarea sa.

Noile cerințe de raportare îmbunătățesc monitorizarea *eficacității fondului.* O îmbunătățire suplimentară a măsurării și monitorizării eficacității FEG ar fi posibilă dacă statele membre ar elabora obiective specifice fiecărui caz în parte. Cu toate acestea, unele state membre sunt de părere că cerințele de monitorizare și de raportare sunt deja prea împovărătoare.

Propunerea Comisiei de modificare a Regulamentului privind FEG pentru perioada 2021-2027

Comisia a propus o modificare a Regulamentului privind FEG la 1 aprilie 2025[36]. Comisia propune extinderea domeniului de aplicare pentru a include și lucrătorii expuși riscului de pierdere iminentă a locurilor de muncă în întreprinderile aflate în proces de restructurare. FEG ar sprijini, de asemenea, lucrătorii să dobândească competențele necesare care să-i ajute să își asume un alt rol sau să își schimbe locul de muncă. Prin mobilizarea rapidă a sprijinului înainte de a avea loc concedieri colective și pierderi de locuri de muncă, FEG va preveni perturbări mai mari și va asigura tranziții profesionale mai ușoare. Întreprinderile vor trebui să cofinanțeze o parte din asistența oferită lucrătorilor.

Deși nu face parte din domeniul de aplicare inițial al evaluării, pe baza rezultatelor limitate, ar putea fi trase unele învățăminte incluse în evaluare pentru propunerea de modificare a regulamentului. Pe baza constatărilor acestei evaluări, Comisia propune **raționalizarea și accelerarea procedurilor** de mobilizare a sprijinului FEG, asigurându-se că acesta este disponibil rapid acolo unde este cel mai necesar.

În conformitate cu normele actuale, Parlamentul European și Consiliul trebuie să revizuiască și să aprobe fiecare cerere de sprijin din cadrul FEG. În temeiul propunerii, acestea ar avea, în schimb, opțiunea de a aproba bugetul FEG o dată pe an, Comisia alocând finanțarea statelor membre pe baza cererilor acestora.

[36] COM(2025) 140 final.

Pe lângă procedura de mobilizare mai rapidă la nivelul UE, Comisia propune termene mai scurte atât pentru statele membre, cât și pentru Comisie atunci când prelucrează cererile de asistență. Acest lucru ar reduce calendarul total de aprobare a unui caz de la 21 de săptămâni la 11 săptămâni, abordând astfel acest aspect al constatărilor evaluării.

Discuțiile cu privire la propunere sunt în curs în cadrul Parlamentului European și al Consiliului.